

Avustushakemus 1.11.2023

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta

Yhteisökörpänen 2024–2026

Toteuttaja: Lahden Diakonialaitos

Toteutusaika: 1.8.2024–31.7.2026

Kuvaus toiminnasta

Yhteisökörpänen on Lahden Diakonialaitoksen ja Lahden kaupungin yhteinen kehittämishanke, jonka tavoitteena on Kärpäsen, Metsäkankaan ja Liipolan asuinalueiden asukkaiden hyvinvoinnin lisääminen osallisuuden ja yhteisöllisyyden keinoin. Kärpäsen alueella on PYLL-analyysissä (PYLL - Potential Years Of Life Lost) havaittu merkittäviä hyvinvoinnin ja terveyden haasteita ja näin ollen todettu tarve ihmisten hyvinvointia lisäävälle yhteisö- ja osallisuustyön kehittämiseksi. Toiminnalla halutaan vähentää sosiaalista ja terveydellistä eriarvoisuutta alueella, lisätä alueen asukkaiden päihitteettömiä toimintamahdollisuuksia ja parantaa asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia omaan elämäänsä ja elinympäristöönsä. Tällä kaikella voidaan parhaimmillaan ehkäistä ennen aikaisia kuolemia.

Yhteisökörpänen on toiminut Kärpäsen alueella 1.8.2020 alkaen. Vuonna 2022 tehtiin pilotointityötä Kiveriön alueella, mutta toiminnan fokus siirrettiin Kiveriöstä Liipolaan, missä toiminta on lähtenyt tuloksellisesti kehittymään vuoden 2023 aikana.

Tavoitteiden mukaisesti alueen asukkaat ovat aktivoituneet kehittämään toimintaa sekä Kärpäsessä että Liipolassa oman hyvinvointinsa lisäämiseksi. Elokuusta 2021 alkaen hankkeelle vuokrattiin oma toimitila (Kasakkamäentie 8), joka kalustettiin yhdessä alueen asukkaiden kanssa.

Yhteisökörpänen 2022—2023:

Ryhmätoiminta

Toimintakaudella Kärpäsessä on toiminut kuusi ja Liipolassa yksi (+1) viikoittaista toimintaryhmää. Ryhmissä on ollut yhteensä 2341 käyntikertaa.

Kärpäsen toimintaryhmät: leikkitreffit (kokoontumiskerrat toimintakauden aikana: 52, käyntikerrat toimintakauden aikana: 654), korttelilenkki (kokoontumiskerrat 39, käyntikerrat 206), noppakortteli (kokoontumiskerrat 39, käyntikerrat 190), olkkari (kokoontumiskerrat 17, käyntikerrat 152), Kärpäsen

Hyvän elämän puolesta

Korttelikahvila (kokoontumiskerrat 41, käyntikerrat 634), oma aika -ryhmä (kokoontumiskerrat 29, käyntikerrat 333).

Liipolan toimintaryhmät: Liipolan leikkitreffit (kokoontumiskerrat 28, käyntikerrat toimintakauden aikana: 115), Liipolan tyttöjen ryhmä (kokoontumiskerrat 9, käyntikerrat toimintakauden aikana 93).

Yhteisövapaaehtoiset

Yhteisövapaaehtoisuus on rakentunut aina yksilöllisesti vapaaehtoisen omien voimavarojen, mielenkiinnonkohteiden ja toiveiden mukaan. Osa yhteisövapaaehtoisista on toiminut vapaaehtoisena viikoittain ja jotkut vapaaehtoistehtävät ovat olleet kertaluonteisempia. Toimintakaudella hankkeessa toimineiden vapaaehtoisten lukumäärä: 27 ja vapaaehtoistuntien lukumäärä yhteensä: 653.

Kaupunkiviljelyprojekti 2023

Kesäkaudella 2023 Kärpäsessä toteutettiin kaupunkiviljelyprojekti yhdessä asukkaiden kanssa. Vapaaehtoiset huolehtivat omatoimisesti kasvien kastelusta kesän aikana ja satoa hyödynnettiin hankkeen eri toiminnoissa, kuten yhteisölounailla. Ryhmien kävijät poimivat satoa myös omiin tarpeisiinsa. Alueen asukkaat olivat erittäin innoissaan tästä projektista ja sitoutuivat siihen todella hienosti.

Tapahtumat

Hankekauden aikana järjestettiin 15 eri kokoista tapahtumaa ja tempausta kuten laavuretkiä, avoimet ovet, brunssi. Tapahtumissa on ollut yhteensä 531 kävijäkertaa. Yhteisökärpäsän tila on ollut kauden aikana koko ajan lisääntyvästi alueen asukkaiden omatoimisessa käytössä. Joulukuussa 2022 tilassa pidettiin ylioppilasjuhlat ja Yhteisökärpäsän kävijät pitivät oman itsenäisyyspäivän vastaanoton. Kevään aikana tilassa on pidetty mm. taloyhtiön kokous sekä useita alueen asukkaiden syntymäpäiväjuhlia. Päijät-Hämeen hyvinvointialueen lähityöntekijä on tavannut tilassa nuorta asiakastaan säännöllisesti kevään ajan. Anonyymit narkomaanit aloittivat viikoittaiset kokoontumiset heinäkuussa 2023 ja tämän lisäksi itselliset äidit ovat kokoontuneet säännöllisesti tilassa.

Yhteistyökumppanit ja verkostotyö

Yhteisökärpäsän teki aktiivista yhteistyötä toimintavuoden aikaan useiden eri toimijoiden kanssa. Keskeisimmät yhteistyökumppanit:

- Lahden kaupunki: Kärpäsän kirjasto, Kärpäsän koulu sekä vanhempainyhdistys, Liipolan koulu ympäristöpalvelut sekä ohjausryhmäyhteistyö
- Päijät-Hämeen hyvinvointialue: Työikäisten sosiaalityö, seniorityö, lapsiperhepalvelut ja ohjausryhmäyhteistyö
- Salpausselän seurakunta: ohjausryhmäyhteistyö, tapahtumat sekä asiakasohjaus
- Launeen seurakunta: diakoniatyö sekä nuorisotyö
- Lahden Diakonialaitos: Teemulan päiväkotit, työllisyyspalvelut; nuorten työpaja Stoori ja kuntouttava työtoiminta, Tukea vapaaehtoisuuteen -hanke/koordinaatio, muut hankkeet

Yritysyhteistyö

Alueen yritykset ovat tukeneet hankkeen toimintaa tuotelahjoituksin. Yhteisökärpäsän toimintaa ovat tukeneet lahjoituksin Fazer, Metsäkankaan S-Market, Metsäkankaan apteekki sekä Mytäjäisten leipomo.

Hyvän elämän puolesta

Toiminnan tulokset/avainlukuja:

Ryhmätoiminnot/ Avainluvut kevät 2023

100 % suosittelisi toimintaa myös muille
98,5 % vastaajista koki toiminnan mielekkääksi
87,5 % vastaajista koki toiminnan vahvistaneen yhteisöllisyyttä
98 % vastaajista koki toiminnan rytmittäneen arkea
98,5 % koki saaneensa tukea toisilta kävijöiltä

Kehittämiskohteet

Jatkossa kehitetään Yhteisökärpäsen toiminnan ja tulosten vaikutusten arviointia. Tällä hetkellä toiminnasta saadaan erinomaisesti määrällistä tietoa sekä avainlukujen kautta tietoa osallistujien kokemuksista yhteisöllisyyden lisääntymisen ja arjenrytmityksen näkökulmasta. Lisäksi toimintaan osallistuvilta kysytään, koetaanko toiminta mielekkääksi ja suositeltaisiinko sitä muille. Jatkossa kehitetään osallisuusindikaattoritiedon keräämistä yhteistövapaaehtoisilta. Osallisuusindikaattori on THL:n kehittämä mittari jolla voidaan mitata henkilön osallisuuden kokemusta sekä mahdollista muutosta siinä.

Hyvän elämän puolesta

Yhteisökärpänen 2024–2026:

Yhteisökärpäsen tavoitteet ja toiminta

Haemme Lahden kaupungin hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnalta jatkorahoitusta Kärpäsen ja Metsäkankaan sekä Liipolan alueella tapahtuvan osallisuus- ja yhteisötyön toteuttamiseen ja kehittämiseen ajalla 1.8.2024-31.7.2026.

Yhteisökärpäsen tavoitteena on edelleen jatkaa yhdessä asukkaiden kanssa osallisuus- ja yhteisötoimintojen kehittämistä ja toteuttaa 4–6 krt/vko osallisuustoimintoja alueilla.

Hankkeen tavoitteena on yhteisöllisyyden mahdollistaminen, asukkaiden toimijuuden ja osallisuuden vahvistaminen, yksinäisyyden vähentäminen ja hyvinvoinnin lisääminen. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa alueen eri toimijoiden välistä yhteistyötä.

Kohderyhmänä ovat Kärpäsen, Metsäkankaan ja Liipolan eri-ikäiset asukkaat. Yhteisölliseen työhön on haastettu mukaan myös alueen muita toimijoita ja yrityksiä.

Yhteisökärpäsen tavoitteet ja toiminta:

1. Yhteisöllisyyden mahdollistaminen

1.1 Toiminta:

Viikoittaiset toimintaryhmät: 4–5 ryhmää Kärpäsen alueella ja 1–2 toimintaryhmää Liipolan alueella. Lisäksi järjestetään yhteistyössä asukkaiden ja/tai muiden alueen toimijoiden kanssa 3–4 yhteisöllisyyttä lisäävää avointa tapahtumaa vuoden aikana.

1.2 Seurantatiedot:

Ryhmien lukumäärä, käyntimäärät, kokoontumiskerrat, asiakaspalaute. Ryhmätoiminta tapahtuu pääsääntöisesti Yhteisökärpäsen toimitilassa, mutta myös ulkotiloissa ja yhteistyökumppaneiden tiloissa. Tavoitteena jatkossa on, että asukkaat käyttävät tilaa myös itseohjautuvaan eli asukkaiden itsensä järjestämään toimintaan.

2. Asukkaiden toimijuuden, osallisuuden ja hyvinvoinnin vahvistaminen ja yksinäisyyden vähentäminen

2.1 Toiminta: Hankekauden aikana aktivoidaan asukkaita mukaan

yhteisövapaaehtoistoimintaan. Asukkaita tuetaan lähtemään mukaan toteuttamaan yhteisöllistä toimintaa muiden asukkaiden hyväksi. Yhteisövapaaehtoisuuden tueksi on laadittu 2023 perehdytysmateriaali ja toimintamalli, näitä hyödynnetään toiminnassa. Yhteisökärpänen-toiminnassa osallistujille mahdollistetaan omannäköistä, tavoitteellista ja itselle mielekästä toimintaa. Lisäksi toiminnassa edistetään alueen eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja viestintää.

2.2 Seurantatiedot: Yhteisövapaaehtoisten lukumäärä, vapaaehtoistoiminnan tuntimäärä, yhteisövapaaehtoisten tuki- ja virkistystapahtumien lukumäärä. Yhteisövapaaehtoisilta kerätty palaute ja osallisuusindikaattori. Verkosto- ja yhteistyökumppaneiden lukumäärä.

Hyvän elämän puolesta

3. Toiminnan jatkuvuuden turvaaminen

3.1 Toiminta: Haetaan toiminnalle rahoitusta Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksesta STEA:lta. Hakemus laaditaan yhteistyössä Lahden kaupungin ja keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa 31.5.2024 mennessä.

3.2 Seurantatiedot: STEA:lle laadittu rahoitushakemus

Hyvän elämän puolesta